

HIMA Tamás

A CIECA Szakértői Tanácsadó Csoportjának látogatása Budapesten

A Nemzeti Közlekedési Hatóság elnökének, Horváth Zsolt Csabának a meghívására 2009. június 22–24-én Budapestre látogatott a CIECA Szakértői Tanácsadó Csoportja (EAG), hogy megtekintse a gépjárművezető-képzés és vizsgáztatás magyarországi helyzetét. A látogatásról jelentés készül, amelyből egy példányt az Európai Bizottság részére is megküldenek.

Az 1956-ban alapított szervezet, a Nemzetközi Gépjárművezetői Vizsgabizottság (Commission Internationale des Examens de Conduite Automobile) ma 38 ország 50 gépjárművezetőket vizsgáztató hatóságát (DSA, NKH, GOCA, CBR stb.), illetve hatóság által felügyelt szervezetét (pl. TÜV, DEKRA stb.) tudhatja tagjai sorában. Fő tevékenysége a gépjárművezető-képzés és vizsgáztatás harmonizálása nemcsak az Európai Unió, hanem az egész vi-

lág területén (a szervezetnek kanadai, ausztrál, izraeli, tunéziai stb. tagja is van). Emellett az Európai Bizottság első számú szakértője és projekt-partnere is egyben (HERMES, SUPREME, CLOSE-to stb., ezekről az Autóvezető hasábjain korábban már beszámoltunk).

A CIECA legfőbb szakértői testülete a Szakértői Tanácsadó Csoport (Expert Advisory Group, EAG), amely az angol Trevor Wedge vezetésével – őt is beleértve – hét tagot

számlál, és amelynek feladata – többek között – a tagállamok, illetve tagszervezetek rendszeres és visszatérő „végiglátogatása” a célból, hogy megvizsgálják, az adott állam (szervezet) képzési, vizsgáztatási módszerei megfelelnek-e a nemzetközi elvárásoknak, illetve a rendeleteknek és a direktíváknak. Az ilyen látogatásokról részletes értékelő jelentés készül, amelyet az érintett tagállam mellett az Európai Bizottság is megkap, és amelynek tartalmát a CIECA következő évi közgyűlésén a többi tagszervezet előtt is ismertetnek.

A magyarországi látogatás végleges időpontja még 2008 szeptemberében eldőlt: az EAG 2008 november végén vagy 2009. június 22–24-én tudta ezt a látogatást beütemezni, amelyre mindenképpen sort kellett keríteni, mert hazánkban a küldöttség még nem járt, ez pedig mindenképpen szükségszerűvé vált hazánk 2004-es csatlakozása óta. A látogatás másik fontos oka, hogy 2010-ben a Nemzeti Közlekedési Hatóság szervezi a CIECA 42. Közgyűlését és Nemzetközi Kongresszusát Budapesten, amelyet a hagyományoknak megfe-

A szakértői csoport tagjait a NIT-Hungary-nél Dittel Gábor ügyvezető főtitkár fogadta és tartott részükre tájékoztatást

előben az EAG látogatása előz meg. A CIECA 42. Nemzetközi Kongresszusára 2010. június 3–4-én kerül majd sor fővárosunkban.

Az EAG tagjait a csoport titkára, az ausztriai illetőségű Agnes Reikl, a CIECA Állandó Hivatalának (Bureau Permanente, BP) munkatársa is elkísérte a magyarországi látogatásra. A finn professzor, Sami Mynttinen egyéb elfoglaltsága miatt nem tudott hazánkba utazni.

A CIECA EAG és az NKH bemutatkozó találkozója 2009. június 22-én délelőtt 9 órakor került sor a vendégek számára az NKH Kommunikációs és Nemzetközi Főosztálya által kiválasztott Hotel Belvedere**** tanácstermében, amelyet Horváth Zsolt Csaba, az NKH elnöke nyitott meg angol nyelven, majd az esemény Érsek István, az NKH SMFI Képzési és Vizsgáztatási Főosztálya vezetőjének angol nyelvű előadásával folytatódott „A járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzése és vizsgáztatása Magyarországon” címmel. A külföldi vendégek prezentációit Trevor Wedge, az EAG elnöke vezette be, aki bemutatta a Szakértői Tanácsadó Csoport tagjait, és ismertette a főbb feladatokat. A külföldi szakemberek egyébként olyan témakörökben tartottak rövid prezentációt, amelyek iránt a hazai képzési és vizsgáztatási szakemberek előzetes egyeztetés alapján érdeklődést mutattak.

Jörg Biedinger (Németország) a kísérővel történő vezetés (Begleitetes Fahren) németországi példáját mutatta be, amelynek alapján a német fiatalok 17 éves korban szerezhetnek vezetői engedélyt, és beszélt a modell rendkívül kedvező tapasztalatiról. Egy másik – későbbi – előadásában a „GKI Projekt” németországi megvalósítását, a 2003/59/EK Direktíva németországi jogszabályba történt át-

ültetését vázolta a hallgatók részére. Ugyancsak a Direktíva átültetéséről beszélt Per-Olof Nilsson, a svéd közlekedési hatóság munkatársa – ezúttal a svédországi jogszabályok rendszerébe. Ezek a prezentációk azért voltak a hazai szakemberek számára fontosak, mert közelebből is megtapasztalhatták az összefüggést az EU különböző országaiban létező (gépjárművezetői) képzési rendszerek és a direktíva azon alternatívái között, amelyek alapján a 280 órás gépkocsi-vezetői alapképzési képzés és vizsga, a 140 órás gyorsított tanfolyam és vizsga, továbbá a tanfolyam nélküli vizsga opciói közül lehetett választani. Szintén érdekes volt Jean Vincent Malinowski előadása, aki a franciaországi nagykategóriás gépjárművezető-képzés rendkívül szerteágazó programlehetőségeiről beszélt, ugyancsak elmagyarázva a 2003/59/EK Direktíva ezek figyelembevételével történt átültetését a franciaországi jogszabályok rendszerébe. Han Rietman (Hollandia) a magyar szakemberek előzetes érdeklődése alapján színes összeállítást készített az idegen ajkúak gépjárművezetői vizsgáztatásának szokásairól (jogszabályi lehetőségeiről) az EU egyes tagállamaiban. Mint megtudtuk, több országban engedélyezik tolmács közreműködését mind az elméleti, mind a gyakorlati vizsgákon (B, F, FIN), de vannak olyan országok is, amelyek a gyakorlati vizsgán elvárják, hogy a jelölt legalább olyan szinten beszélje az adott ország nyelvét (D), hogy tolmács nélkül tudjon vizsgázni. Ez vonatkozik Hollandiára is, de ott a holland mellett angol nyelven is letehető a vizsga, tolmács közreműködése nem megengedett. Németországban egyébként a német mellett tizenegy nyelven lehet írásbeli (ma már számítógépes) vizsgát tenni, más nyelveken nem; a jelöltnek a gyakorlati

vizsgán a vizsgabiztossal német nyelven kell tudnia kommunikálni. Végezetül a közúti veszélyhelyzetekre történő felkészítés (Risk Education), mint új gépjárművezetői oktatási elem svédországi gyakorlatáról hallhattunk érdekes prezentációt ugyancsak Per-Olof Nilssontól.

A prezentációkat protokolláris ebéd követte, majd a szakértői csoport tagjai a hazai szakemberek kíséretében az NKH elnökének a felkérésére, illetve a Magánvállalkozók Nemzeti Fuvarozó Ipartestülete, a NiT Hungary ügyvezető főtítkárának, Dittel Gábornak a meghívására a NiT Hungary Budapest, X. kerület, Újhegyi úti objektumába látogattak, ahol röviden megismertek az érdekképviseleti szervezet tevékenységével, majd megtekinthették az AFT-NIT „KamionSuli” képzőszernél folyó tevékenységet. A szakértői csoport kifejezett kérése volt egy olyan képzőszerv meglátogatása, ahol a magyarországi képzés lehető legszélesebb keresztmetszetét van lehetőségük megismerni a látogatás igen rövid, rendelkezésre álló ideje alatt.

A vendégek először egy GKI-s elméleti képzést tekinthettek meg, amelynek során Farkas Gábor előadó a direktíva által meghatározott egyik tantárgy, az „Előírások alkalmazása” keretében éppen a menetíró berendezésekről és azok használatának a szabályairól tartott órát. Ezután szimulátoros oktatást láthattunk Köves Szilárd instruktor vezetésével. Ugyancsak érdekes volt a kategóriás képzés keretében folyó „Közlekedési ismeretek” tantárgy oktatása, amelynek keretében Kotra Károly a Magyarországon élenjáró technikaként alkalmazott digitális (interaktív) oktatótábla segítségével tartott kiemelkedő színvonalú előadást. Végezetül „D” kategóriás gyakorlati képzést tekinthettünk meg az „eco-driving”

(gazdaságos és környezetkímélő vezetés) európai uniós elvárásainak megfelelően az AFT-NIT „Kamion-Suli-nál” egyedülállóan alkalmazott „eco-pilot” digitális mérőműszer alkalmazásával, Pálincás Zoltán „D” kategóriás „GKI-s” oktató vezetésével. Az Autóvezető is gratulál az oktatók (instruktorok) teljesítményéhez, és megköszöni Dittel Gábor ügyvezető főtitkár, és Katona Judit iskolavezető kitűnő szervezését és a vendégek fogadását.

A szakértői csoport látogatásának második napján, június 23-án a külföldi szakemberek különböző kategóriás vizsgaeseményeket tekintettek meg az NKH Pomázi és Szigetszentmiklósi kirendeltségein. Azért ezekre a helyekre esett a választás, mert a szakemberek a lehető legtöbb kategóriás, továbbá elméleti vizsgáztatást szerettek volna „élesben” megtekinteni, és ezek a helyszínek olyanok, ahol nagykategóriás vizsgáztatás is van, és a számítógépes vizsgatermek is európai uniós színvonalúak. Természetesen több ilyen is áll az NKH és az állampolgárok rendelkezésére, de a vendégek fővárosi (főváros-közei) vizsgahelyekhez ragaszkodtak, és a Vas Gereben utcában a keddi napokon nem folyik vizsgáztatás. A vizsgák megtekintésének a lehetőségéért Horváth Zsolt Csaba, az NKH elnöke, Érsek István, a SMFI Képzési és Vizsgáztatási Főosztály vezetője, valamint Karancsi Zoltán, a Közép-magyarországi Régió Járművezető Vizsgáztatási és Utánképzési Főosztály vezetője igen sokat tettek. A programok szervezésében és lebonyolításában döntő szerepet vállalt az NKH Kommunikációs és Nemzetközi Főosztálya, kiemelve Polcz Kornélia főosztályvezető asszony, Baranyai Eszter és Schronk János közreműködését. Az operatív feladatok megoldásában vezető szerepet vállalt

A külföldi szakértők a NIT Hungary-nél szimulátoros képzést is megtekintettek

lalt Novák Ferenc, az SMFI KVF Szaktanfolyami Osztály vezetője, Dobrocsi Endre, ugyanott a Vizsgafelügyeleti Osztály vezetője, Czech Péter, Radics Attila és Vincze Attila képzésmódszertani, illetve vizsgafelügyeleti módszertani referensek. Tekintettel arra, hogy a vizsgaesemények a Pomázi Kirendeltségen kora délután elfogytak, a külföldi szakemberek a vizsgák megtekintését a fővárosi III. kerület, San Marco utcai vizsgahelyen folytatták. A szakértői csoport belső „normája” egyébként jelenként 4-4 „B” kategóriás forgalmi vizsgaesemény (in-car) megtekintése az egyéb (A, C, D kategóriás) biztonsági ellenőrzési, járműkezelési és rutin, továbbá SZEV-es vizsgaesemények megfigyelésén túlmenően. A vizsgák megtekintéséről, a tapasztalatokról az EAG rövidesen jelentést készít, amelyet az Európai Bizottság részére készítenő éves jelentésükben is felhasználnak, és amelynek egy példányát az NKH részére rövid időn belül meg fognak küldeni.

A külföldi szakemberek látogatása hivatalosan a június 23-i „protokoll-vacsorával” zárult, amelynek végén Trevor Wedge, az EAG elnöke a csoport látogatását tanúsító („kommemoráló”) díszes kivitelű plakettet nyújtott át az NKH részére, amelyet Érsek István, az SMFI KVF főosztályvezetője vehetett át, mint a protokoll-vacsorán jelen lévő „rangidős” vezető. Az EAG jelentésének a

szempontjait a csoport június 24-én délelőtt a még Budapesten megtartott „belső értekezlet” alkalmával tárgyalta meg. A vendégeket a Ferihegyi Repülőtéren e cikk írója, az SMFI KVF Szaktanfolyami Osztály képzésmódszertani referense búcsúztatta.

A cikk írása közben, június 30-án a CIECA EAG elnöke az NKH elnökének az alábbi tartalmú hivatalos levelet küldte (e cikk írójának gyors fordításában):

„Tisztelt Elnök Úr! A CIECA EAG 2009. június 22-24-i magyarországi látogatását követően elnöki tisztségemnél fogva szeretném megköszönni a meleg fogadtatást és a rendkívül tanulmányos látogatást az Önök országában. Köszönjük a vendégszeretetüket és mindazon erőfeszítésüket, amelyekkel lehetővé tették az EAG számára az Önök országában folyó gépjárművezető-képzési és vizsgáztatási rendszer megtekintését. Minden egyes közreműködő munkatársuknak is személy szerint szeretném megköszönni a csoport kísérését és a kitűnő szervezést e találkozó lebonyolításában, külön említve Hima urat, akivel már a találkozó előtt is rendszeres kapcsolatban álltunk. Most a látogatásról szóló jelentés készítésén és az EAG ajánlásainak a megfogalmazásán dolgozunk, amelyeket rövidesen eljuttatunk az Önök részére, és reméljük, ezekkel az Önök munkatársainak a segítségére lehetünk a vizsgáztatási rendszer jövőbeli irányvonalainak határozott kialakításához. Tisztelettel Brüsszleből, 2009. június 30-án Trevor Wedge, a CIECA Szakértői Tanácsadó Csoportjának elnöke.”

A CIECA Szakértői Tanácsadó Csoportjának (EAG) a tagjait röviden bemutatjuk a hazai szakemberek számára.

Trevor Wedge (56), a CIECA Szakértői Tanácsadó Csoport (Expert Advisory Group, EAG) elnöke pedagógusi diplomával rendelkezik. Az 1970-es, 80-as években saját autósiskolájában gépjárművezetést oktatott, majd vizsgabiztosi képesítést szerzett, és 1984-től az Egyesült Királyság-beli Driving Standards Agency főállású tisztségviselője, azé a szervezeté, amely a brit közlekedési minisztérium (Department for Transport, DfT) égisze alatt a gépjárművezetők vizsgáztatásáért felelős.

Per-Olof Nilsson (56) katonai akadémiát végzett, majd gépjárművezetők képzésével, később vizsgáztatásával foglalkozott. A 80-as években saját autósiskolát is működtetett. 2002 óta a svéd közlekedési hatóság tisztségviselőjeként a járművezető-képzés és vizsgáztatás felügyeletével foglalkozik.

Jean Vincent Malinowski (56) francia-kanadai állampolgár filozófiát tanult, majd a BSc. fokozatú diplomáját a Montpellier-i egyetemen lingvisztikai tanulmányokkal egészítette ki. 1980-ban gépjárművezetői vizsgabiztosi képesítést szerzett, majd vezető vizsgabiztos lett. 2003-ban a francia közlekedési minisztériumba került, ahol 2007 óta a közlekedésbiztonsági központot (Direction Départementale de l'Équipement du Gard) vezeti.

Sami Mynttinen (48) a Helsinki egyetemen gazdaságtudományt és pszichológiát tanult, mindkét tudományból MSc. fokozata van. A Helsinki és a Turku-i egyetemeken is tanított, illetve tanít ma is. 1991 óta a finnországi közlekedési hatóság tisztségviselője, ahol a gépjárművezetők képzésével és vizsgáztatásával, illetve ezek felügyeletével foglalkozó osztály vezetője.

Han Rietman (52), a holland közlekedési minisztérium (RDW) égisze alatt működő vizsgabiztosi szervezet, a CBR (Central Bureau Rijvaardigheidsbewijzen) főfoglalkozású tisztségviselője 1977-ben a hollandiai rendőrtisztai akadémián szerezte diplomáját, majd hosszú évekig a rendőrség keretein belül gépjárművezetők speciális képzésével és vizsgáztatásával foglalkozott valamennyi járműkategóriában. 20 éve, 1989-től a CBR tisztségviselője, a járművezető képzés és vizsgáztatás felügyeletéért felelős.

Jacques Quoirin (57) pedagógiát, pszichológiát és lingvisztikát tanult a Leuven-i egyetemen (Belgium), majd néhány évvel az MSc. fokozat megszerzése után, 1981-től a belga közlekedési minisztérium gépjármű- és gépjárművezetői engedélyezési osztálya, a GOCA (Groupement des Sociétés Agréées de Contrôle Automobile et du Permis de Conduire) munkatársa, majd vezetője.

Jörg Biedinger 1976-ban Trierben szerzett mérnöki diplomát, amelyet speciális gépjárműszakmérnöki diplomával egészített ki. Részt vett a számítógépes elméleti vizsgáztatás bevezetésében Németországban, és a vezetői engedélyekről szóló 3. európai uniós direktíva romániai megvalósításában 'Twinning Light' projekt vezetőjeként tevékenykedett. A TÜV Nord szervezete gépjárművek és gépjárművezetők vizsgáztatásával foglalkozó munkaközösségének a munkatársa.

Agnes Reikl (Ausztria), az EAG titkára, a CIECA Bureau Permanente munkatársa.